

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 182. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 24, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК ВІВТОРОК, 24-го ВЕРЕСНЯ 1996 р. Ч. 182. РІК СІІІ.

РОСІЙСЬКІ ГАЗЕТИ ПУБЛІКУЮТЬ
НАКЛЕПИ НА Л. КРАВЧУКА

Київ (Р. Р.). — Перший Президент України Леонід Кравчук опинився в центрі величезного скандалу після того, як російська газета „Ізвестія“ 18-го вересня передрукувала статтю з німецького журналу „Фокус“, яка містить звинувачення на адресу колишнього Президента України у здійсненні ним фінансових операцій.

В інтерв'ю журналу „Фокус“ директор земельного кримінального відомства Мюнхену Джо-зеф Гейсдорфер сказав, що „ціла група вищих політиків України підтримувала таємні контакти зі злочинними елементами“. Як приклад, журнал „Фокус“ наводить факт, який нібито стався під час поїздки Леоніда Кравчука до Ізраїля в грудні 1995 року. Тоді він у власній валізі вивіз 30 млн. дол. Автор публікації в журналі „Фокус“ дофантазувався до такої міри, що якогось власника konta в Швейцарії Олександра Кравчука назвав близьким родичем українського Президента. А гроші на той рахунок переказував колишній директор „Бласко“ Павло Кудюкін.

На запити журналістів, колишній Президент України Л. Кравчук назвав це „масштабною брехнею“, зфабрикованою „спецслужбами“, хоча і не міг сказати, якими саме. Він розцінив це як „тиск на Україну різними методами“ з метою довести світові, що Україна — корумпована держава, який не варто допомагати. За словами Л. Кравчука, сьогодні здійснюються „удары по державі, по Президенту, по Уряду“. Коли всі ці факти звести в один ланцюг, то видно, що це спляновані і скоординовані дії, зазначає Л. Кравчук. Він також повідомив, що має намір отримати від Митного комітету України та амбасаді України в Ізраїлі документи, які підтвердять фальсифікацію наведених у статті звинувачень. Ці матеріали Л. Кравчук передасть у Верховну Раду та представникам преси.

Колишній Президент звернувся до Спільки Адвокатів України з проханням надати йому консультативну допомогу для оформлення і передачі до суду скарги за образи честі і гідності. Оскільки інформація вийшла з німецького журналу, то Л. Кравчукові, мабуть, доведеться звернутися до Міжнародного суду.

О. Мороз назвав заяву Л. Кучми „недоцільною“

Київ (Р. Р.). — Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прокоментував інтерв'ю Президента Леоніда Кучми телевізійній компанії „Гравіс“, зокрема його слова, щодо наміру довести реформи до кінця, які фактично означають його намір кандидувати на другу каденцію.

О. Мороз вважає, що у заяві Президента „немає

логіки“ і що це „не зовсім доцільно“. На думку голови парламенту, така заява три роки перед виборами — це „скоріше позиція не самого Президента, а людей із його оточення, які готують собі пляцдарм на майбутнє“.

„Перш, ніж заявити про такі наміри, — сказав О. Мороз, — треба спочатку виконати свої попередні передвиборчі обіцянки“.

В. Горбулін виступив у Конгресі ЗСА

Київ (Р. Р.). — Пресова служба Міністерства Закордонних Справ України повідомила, що секретар Ради національної безпеки і оборони України Володимир Горбулін від 16-го вересня перебував у Вашингтоні, на запрошення візиту Президента ЗСА з питань національної безпеки Ентоні Лейка.

У вівторок, 17-го вересня, В. Горбулін виступив у Конгресі ЗСА на прийнятті з нагоди п'ятої річниці незалежності України. Він висловив гор-

дість з приводу того, що Україна, на території якої проживає понад 100 національностей і народностей, зуміла створити за п'ять років закони, які здатні забезпечити повноцінне відрадування усіх народів, гарантувати їм загально визані права людини та забезпечувати спокій у національній безпеці України.

Голова Ради національної безпеки і оборони України розповів про програму дальших реформ у політиці й економіці мо-

(Закінчення на стор. 4)

СКУ вшанував Президента України

Київ (СКУ). — Президія Секретаріату СКУ відзначила Леоніда Кучму, Президента України, найвищим відзначенням СКУ, орден св. Володимира Великого. Урочисте вручення медалі та відповідної грамоти відбулося 22-го вересня ц. р. в сальоні прийняття у бюрі Президента.

Учасники вручення медалі були д-р Дмитро Циплиник, Президент СКУ, Оксана Соколик, голова СФУЖО, та заступник Президента СКУ Ярослав Соколик, генеральний секретар СКУ, та д-р Аскольд Лозинський і д-р Богдан Шебунчак, члени Президії СКУ. Високе відзначення Леонід Кучма одержав за „невтомну діяльність у державному

будівництві та успішне завершення конституційного процесу прийняттям Конституції України“.

Президент сердечно подякував делегації СКУ за почесність, як і так за поміч діячості у жертих державності. Запевнив, що при спільному зусиллі України напевно займе провідне місце у світовій спільноті. Оксана Соколик передала вітання Президентів від зорганізованого жіноцтва діячості та річний журналу „Українка в світі“, а дружини Президента передала відзнаку св. княгині Ольги. На зустрічі були присутні: Дмитро Табачник, голова адміністрації президента, та М. Чернявський, керівник протоколу.

В Україні вибирають Конституційний суд

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 19-го вересня, на сесії Верховної Ради України голова парламенту Олександр Мороз проголосив список шістьох кандидатів на членів Конституційного суду України від парламенту: П. Євграфов, І. Ємець, М. Костицький, А. Мироненко, В. Розенко та С. Яценко.

Як уже інформовано, перед цим два дні парламент розглядав проєкт закону про Конституційний суд, а в п'ятницю, 20-го вересня, відбувся з'їзд суддів України. Тому Верховна Рада поспішала не лише з ухваленням закону про Конституційний суд, але й з обранням членів Конституційного суду. Закон про Конституційний суд ухвалили в другому читанні, але не всі статті. Тому 27-го вересня відбудеться розгляд його в третьому читанні. Одна із статей передбачає, що членів Конституційного суду вибирається на дев'ять років.

Під час розгляду кандидатур виникли гострі дискусії. Голова фракції Руху Вячеслав Чорновіл закликав розглянути ок-

ремо кожну з кандидатур. Депутати повинні запитати і дізнатися ставлення кожного з них до того факту, що Конституційний суд вибирається уже під майже готовий закон чим порушено, чи приватним обмежено права самий членів Конституційного суду. Чорновіл запитав, як можна призначати членів Конституційного суду за два дні до ухвалення самого закону про цей суд. Ситуація загострилася тому, що О. Мороз перед наданням слова В. Чорновілові, сам говорив шість хвилин, чим скоротив призначений для виступів час. Чорновіл вимагав повернення відібраних хвилин. Голова парламенту довго опирився і нарешті поставив під голосування питання щодо правомірності вимог самого Чорновіла і позбавлення його слова. Однак депутати виявилися на боці Чорновіла і йому дозволили виступити.

Почалися обговорення кандидатур, але список суддів так і не ухвалили оскільки в залі не було кворуму.

Україна і ЕБРР обговорювали закриття ЧАЕС

Київ. — Україна і Європейський банк реконструкції та розвитку (ЕБРР) закінчили 20-го вересня дводенні переговори, на яких обговорили угоду щодо закриття Чорнобильської АЕС і побудови двох нових ядерних реакторів, повідомило агентство Ройтерс.

Віцепрезидент ЕБРР Рон Фріман сказав репортерам після зустрічі з Президентом і прем'єр-міністром України, що Леонід Кучма звернувся до банку з проханням щодо допомоги у фінансуванні розвитку енергетичного сектора України.

Представник ЕБРР не назвав суму фінансової допомоги, однак, відомо, що „велика сімка“ погодилася надати Україні 3 блн. дол. на закриття ЧАЕС до 2000 року.

Речник П. Лазаренка прочитав слова свого начальника, який сказав, що два нові реактори повинні працювати вже до кінця 1997 року. Це викликано необхідністю збереження енергетичного сектора, оскільки до листопада цього року перебігатимуть дальші дії банку, сказав він.

Представник ЕБРР не назвав суму фінансової допомоги, однак, відомо, що „велика сімка“ погодилася надати Україні 3 блн. дол. на закриття ЧАЕС до 2000 року.

Речник П. Лазаренка прочитав слова свого начальника, який сказав, що два нові реактори повинні працювати вже до кінця 1997 року. Це викликано необхідністю збереження енергетичного сектора, оскільки до листопада цього року перебігатимуть дальші дії банку, сказав він.

Представник ЕБРР не назвав суму фінансової допомоги, однак, відомо, що „велика сімка“ погодилася надати Україні 3 блн. дол. на закриття ЧАЕС до 2000 року.

Речник П. Лазаренка прочитав слова свого начальника, який сказав, що два нові реактори повинні працювати вже до кінця 1997 року. Це викликано необхідністю збереження енергетичного сектора, оскільки до листопада цього року перебігатимуть дальші дії банку, сказав він.

Представник ЕБРР не назвав суму фінансової допомоги, однак, відомо, що „велика сімка“ погодилася надати Україні 3 блн. дол. на закриття ЧАЕС до 2000 року.

Речник П. Лазаренка прочитав слова свого начальника, який сказав, що два нові реактори повинні працювати вже до кінця 1997 року. Це викликано необхідністю збереження енергетичного сектора, оскільки до листопада цього року перебігатимуть дальші дії банку, сказав він.

Представник ЕБРР не назвав суму фінансової допомоги, однак, відомо, що „велика сімка“ погодилася надати Україні 3 блн. дол. на закриття ЧАЕС до 2000 року.

Речник П. Лазаренка прочитав слова свого начальника, який сказав, що два нові реактори повинні працювати вже до кінця 1997 року. Це викликано необхідністю збереження енергетичного сектора, оскільки до листопада цього року перебігатимуть дальші дії банку, сказав він.

(Закінчення на стор. 4)

Представники СКУ зустрілися з міністром В. Євтухом

Київ (СКУ). — Тут 23-го вересня ц. р. відбулася зустріч членів Президії СКУ в складі д-ра Дмитра Циплиника, президента, Оксани Соколик, голови СФУЖО та Ярослава Соколика, генерального секретаря, з міністром Уряду України у справах національностей та міграції Володимиром Євтухом.

В дружній діловій розмові порушено ряд питань у справі співпраці міністерства з Президією Секретаріату СКУ. Багато уваги присвячено державній програмі „Українська

діяспора на період до 2000 року“ та її практичне переведення в життя.

Міністер В. Євтух цікавився працею Світового Конгресу Українців, як і теж життям наших зорганізованих громад. Порушено потреби організаційної та матеріальної допомоги українським громадам східної діаспори, які бражають відкрити та закрити свою національну ідентичність.

Міністер подякував за відвідини. Він уважав, що особисті зустрічі багатьох допоможуть у спільній праці.

Операцію Б. Єльцина відкладено

Москва. — Хірург російського президента Бориса Єльцина в неділю, 22-го вересня, заявив, що його пацієнт є поважно хворий, тому його заплановану операцію серця прийдесть відкласти на кілька тижнів.

Д-р Ренат Ачкурін, головний хірург, який буде оперувати Б. Єльцина, вже перед тим говорив, що стан російського президента не є задовільним, щоб робити таку поважну операцію. Крім того він уважає, що доконче потрібно деякого часу на те щоб приготувати Б. Єльцина до цієї операції.

(Закінчення на стор. 4)

Диктатор Іраку дальше міцнішає

Вашінгтон. — Минулого тижня директор Сі-Ай-Ей заявив перед американськими чиновниками, що іракський вождь Саддам Гуссейн після своєї останньої спитки зі ЗСА став ще більше сміливим, як досі, та все ще є небезпеккою для своїх сусідів — Йорданії, Кувейту і Саудівської Аравії.

Звітуючи перед Сенатською комісією для справ розвідки директор Джон Дойч назвав цю ситуацію „дуже поганою“ та запевнив, що диктатор Іраку „буде продовжувати провоювати“ ЗСА та їхніх союзників.

Такі рішучі твердження одного з найвищих поставлених членів Уряду президента Білла Клінтона тільки посилювали і критику республіканців щодо політики та намагань Президента прикрити амбіції С. Гуссейна.

Міжнародні санкції поставили зброю та торгівлі, хоч і є шкідливими для іракського народу, не змогли послабити влади С. Гуссейна в Іраку. Навпаки, його безкарні проваки в сторону Америки здобувають для нього тільки подив серед його прихильників в Іраку та поза його кордонами.

В Україні

(3 інформацій УНІАР)

ХОЧУТЬ ПОВЕРНЕННЯ ВАЛЮТИ В
УКРАЇНУ

ОДЕСА. — Одеське обласне управління Служби Безпеки України виявило порушення українського законодавства 23-ма фірмами. Сьогодні на міжурядовому рівні узгоджується питання про повернення в Україну 50 млн. дол. Припинено кілька випадків незаконного вивезення сировини та намагання отримати пільгові кредити на суму 200 блн. крб.

ГОЛОВА СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ
НІМЕЧЧИНИ В КИЄВІ

КИЇВ. — Тут перед студентами Інституту журналістики при Київському Університеті ім. Т. Шевченка з лекцією „Свобода преси“ виступив голова Спільки журналістів Німеччини професор Герман Майн. Він зазначив, що у Німеччині свободу як журналіста, так і споживача інформації закріплено законодавчо. Засоби масової інформації поділені на приватні, що фінансуються майже виключно рекламою, та громадсько-правне телебачення і радіомовлення, що існують за рахунок податків споживачів і реклами. Та оскільки засоби масової інформації переважно живить реклама, то бізнесові групи чинять на них тиск. Тому Спілька журналістів Німеччини основним завданням ставить захист інтересів журналістів. Майн вірить, що національна преса має захищати національну культуру, хоча більшість німецьких засобів масової інформації перебувають під впливом чужоземного капіталу та його інтересів.

ГОТУЮТЬ ЗАКОН ПРО СТОЛИЦЮ
УКРАЇНИ

КИЇВ. — Тут за розпорядженням міністра юстиції України Сергія Голубового підготовлено і передано на розгляд робочої групи вісім варіантів проєкту закону України про столицю України. Проєкт цього закону має бути поданий на розгляд Кабінету Міністрів до 30-го вересня. Концепцією закону передбачається, що Київ керуватиметься загальноукраїнським законодавством. Фінансування також буде з державного бюджету через бюджет міста.

УКРАЇНА ВІДКРИВАЄ СВОЇ
ПРЕДСТАВНИЦТВА

КИЇВ. — Верховна Рада України схвалила рішення відкрити дипломатичні і консульські представництва у Перу, Колумбії, Уругвай, Венесуелі та Болівії. Заходи про це вніс Президент України Леонід Кучма, який вважає, що ці країни можуть бути важливими політичними

та економічними партнерами України. Заступник міністра закордонних справ Володимир Хандогій зазначив, що Перу прагне отримувати з України продукцію машинобудування, військову техніку, мінеральні ресурси, літаки для цивільної авіації; Колумбія готова закупити енергетичне обладнання; Болівія зацікавлена в машинобудівній продукції та фахівцях геології; Уругвай — у сільськогосподарській продукції та морському торговельному транспорті; Венесуела — в широкому експорті з України. Перебачається, що один дипломат працюватиме одночасно в двох або більше країнах.

ПІДПИСАНО ДВА ДОКУМЕНТИ З
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

КИЇВ. — Минулого тижня голова Національного агентства України з реконструкції та розвитку Роман Шпек і коменсер з питань зовнішньої політики Європейського союзу Ганс ван ден Брук підписали два документи щодо економічної допомоги Україні. Індикативна програма на 1996-99 роки отримає від Європейського союзу близько 7000 млн. дол. В рамках програми TACIS до кінця 1996 року буде надано 37,5 млн. єкю, які підуть на підтримку енергетичного сектора України. Зокрема, 22,5 млн. єкю — на закупівлю устаткування для закриття 1-3 блоків Чорнобильської АЕС, 9 млн. єкю — для завершення спорудження блоків з реакторами типу ВВЕР на Рівненській та Хмельницькій АЕС, 6 млн. єкю — на ядерні проєкти.

ВИБОРЧА КАМПАНЯ В ГРУДНІ
РОЗПОЧНЕТЬСЯ В РИДНУ

КИЇВ. — Виступаючи на засіданні Центрального проводу Народного Руху України, голова Вячеслав Чорновіл підкреслював великі успіхи партії протягом останнього місяця: представники НР призначені губернаторами в Тернопільській та Чернівецькій областях, до 31 депутата (з 28) зростає чисельність фракції Руху в парламенті. Центральний провід призначив 14-15-го грудня Першу партійну конференцію Народного Руху. Нею розпочнеться 15-місячна підготовка до виборів депутатів Верховної Ради і місцевих органів влади. В. Чорновіл засудив наміри певних політичних кіл дескридувати прем'єр-міністра Павла Лазаренка. З доповіддю про стан освіти в Україні виступив на конференції Юрій Ключковський, начальник управління Львівської обласної державної адміністрації. В ухвалі проводу підкреслюється загрозливий стан фінансування освіти, масові порушення мовного закону

та відсутність патріотичного виховання у багатьох школах.

ТУРКМЕНСЬКІ ТА УКРАЇНСЬКІ
ВІЙСЬКОВИКИ ОБГОВОРЮВАЛИ
СПІВПРАЦЮ

КИЇВ. — Під час своєї візити 19-го 22-го вересня в Україну делегація міністерства оборони Туркменістану обговорювала з українськими колегами військову співпрацю, зокрема в галузі освіти, повідомила УНІАР. Перший заступник міністра оборони Туркменістану генерал-полковник Аннамурат Салтанов зустрівся з міністром оборони України генерал-лейтенантом Олександром Кузьмуком і його першим заступником, начальником Генерального штабу Олександром Затайняком. Відбулися також зустрічі з іншими представниками українського командування. Туркменська делегація відвідала Академію Збройних Сил та Інститут Військово-Повітряних Сил України.

ГОЛОДУЮТЬ МИКОЛАЇВСЬКІ
МЕДИКИ

МИКОЛАЇВ. — Біля Міської Ради почали голодування співробітники Миколаївської інфекційної міської лікарні, домагаючись негайної виплати заборгованих ще з травня платень, повідомила 21-го вересня УНІАР. Посадник міста Олександр Бердніков, покликаний на відсутність фондів в бюджеті, сказав, що найближчим часом борг не буде погашено. Голодуючі заявили, що не припинять страйк аж поки не досягнуть свого. Солідарність з ними висловили працівники всіх медичних закладів Миколаєва. Як відомо, Уряд заборгував понад 1.4 блн. дол. державним працівникам, а також студентам і пенсіонерам. Прем'єр-міністр Павло Лазаренко обіцяв, що цей борг буде частинно погашено у серпні-вересні.

ОТРУЇЛІСЯ ГРИБАМИ

КИЇВ. — Минулого тижня в Україні в наслідок отруєння неїстівними грибами померло 44 особи, в тому числі 22 дитини, поінформувала 21-го вересня УНІАР, покликуючись на Міністерство Охорони Здоров'я України. Згідно з повідомленням, причиною отруєння є споживання блідої поганки, яку помилково приймають за печерицю. Понад 500 осіб, з них понад 100 дітей, зазнали не смертельного отруєння. 100 осіб отруїлося в Криму, вісім — в Кіровоградській області, 30 — в Луганській, п'ять — в Тернопільській, 25 — в Херсонській. Українські громадяни вдаються до збирання грибів у зв'язку з високими цінами на харчі.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНГТОНІ МИНУЛОГО четверга, 19-го вересня, керівництво Палати Репрезентів і Сенату повідомили, що узгіднили два важливі питання щодо пропозицій охорони здоров'я, котрі зобов'язуватимуть забезпечення компанії пропонувати своїм клієнтам гідні покриття психічних і фізичних захворювань та 48-годинні гарантії перебування в лікарні для жінок після пологів. Президент Білл Клінтон є великим прихильником обидвох пропозицій, тому немає сумніву, що вони стануть законом. Ці зміни мали б увійти в життя в січні 1998 року.

У СВІТІ

Д-Р МАЙКЛ ДЕБЕЙКІ, відомий американський спеціаліст від недуг серця, дістав запрошення поїхати в найближчому часі до Москви, щоб там обговорити з російськими лікарями близьку вже операцію серця Бориса Єльцина та особисто обстежити пацієнта. Американський спеціаліст, хоча має вже 88 років, далі практикує та оперує двічі на тиждень. Він сподіється бути присутнім при операції Б. Єльцина. У підготові до операції Б. Єльцина підписав в дні 19-го постанову, що на час його недуги Віктор Черномірдин буде виконувати всі обов'язки президента і буде мати під контролею нуклеарну зброю.

СВОБОДА

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку—\$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку—\$40. За кожну зміну адреси—\$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сникил

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Розхитуються фортеці комунізму

В Україні, як і в інших державах, що звільнилися від ярма російської імперії, комуністи обстоювали ідеали марксистсько-ленінської до того часу, коли їхній власний достаток, праведним чи не-праведним шляхом, зріс до таких розмірів, які та ідеологія не дозволяє.

Добробу і закони ринку виявилися могутнішими — вони цілком змінили ідеологічну орієнтацію недавніх правовірних марксистів, що стали капіталістами. Щоправда, частинно, напевно через залишки комуністичної ментальності, а можливо, через незвичайний спосіб збагачення, імена новітніх багатіїв дуже засекречені, чого не бувас в країнах Заходу. Проте все таємне колись стає явним, як стала явною зміна ментальності недавніх комуністів і влєвнений реванш капіталізму на теренах колишньої комуністичної імперії.

Сьогодні в деяких країнах все ще тримаються при владі комуністи, але й там їхні опори повільно розхитуються. Китай поволі впускає західний капітал в економіку своєї країни і знаходить шляхи виходу на світовий ринок. Водночас комуністична верхівка жорстоко припиняє усі спроби вільнодумства і в такий спосіб намагається уникнути хаосу у своїй так перенаселеній державі.

Міцно тримається сьогодні й комуністичний режим на Кубі. Їхній вождь Фідель Кастро довго не допускав контактів свого народу з капіталістичними країнами. Та після розвалу СРСР припинилися щедрі валютні подарунки, які надходили з Москви. Куба залишилася на самоті в оточенні процвітаючого капіталізму. На „острові свободи“ з'явилася карткова система для забезпечення дефіцитовими товарами. Як і всюди, комуністичний режим наплюдив там багато безбожників, ледарів і злочинців. Отож коли люди почали втікати до ЗСА та інших країн, Фідель Кастро наказав випустити з тюрем злочинців і дати їм змогу втекти. Вождь надіявся, що вони допоможуть підірвати ненависну капіталістичну систему. Отож, серед тисяч чесного працьовитого люду, до ЗСА прибувало безліч злодіїв та бандитів, які і тут невдовзі потрапляли до в'язниць. Та капіталізм від цього не захитався. Населення Куби і далі залишає острів, віддаючи свою долю на розсуд океанської стихії. Адже вони вміють аналізувати ситуацію і думати про майбутнє, їх не можуть засліпити фальшиві комуністичні гасла. Не змогли красномовні фрази приховати і того, що єдине джерело прибутку на Кубі — цукрова тростина — минулого року дала найнижчий урожай за останні 50 років. Для „острова свободи“ це серйозна проблема.

Комуністична влада, очолювана Фіделем Кастро, почала шукати рятунку. І саме в цей момент західні підприємці почали спокушати її інвестиціями. Вобору не було: кубинська влада ухвалила закон про інвестиції, дозволила чужинцям купівлю-продаж нерухомости. На острові повідкривалися закордонні фірми, закордонні компанії збудували готелі, крамниці, автомобільні станції тощо. Водночас влада намагається обмежувати поширення літератури, яка могла б підірвати ідеологію марксистсько-ленінізму. Але чи довго це триватиме?

Досвід недавнього СРСР підказує, що шляхів є два: експропріація з припиненням реформ, або — відмова від „комуністичного щастя“. Невизначність довго тривати не може. В рядах Комуністичної партії Куби намітилися деякі розбіжності. Одні вважають, що реформи треба поволі просувати і водночас зміцнювати режим, за прикладом Китаю, інші вимагають негайно покінчити з ринком, оскільки саме тепер, на їхню думку, Куба „вступила у вирішальну фазу боротьби соціалізму проти капіталізму“. Вони закликають не поступатися натискові чужих ідей і сил, які намагаються змусити їх „відмовитися від ідеалів соціалізму і адаптуватися до капіталізму“.

Партійним функціонерам наказано бути пильними, не допускати проявів корупції, хоча все суспільство знає, що вона пишно процвітає в комуністичних верхах. Отож, що більше таких закліків та залюквування капіталізмом, то більше люди розуміють, що це лише словесне прикриття того факту, що влада усвідомлює необхідність змін і неминучість капітуляції марксистсько-ленінської ідеології.

Лідери Куби сьогодні дбають про найголовніше: утриматися при владі. Неважко передбачити, що й на Кубі події розвиватимуться за українським сценарієм. Згорнути реформи вони не зможуть, бо розуміють, що цей шлях не врятує. Отож, залишається „перерабуватися“ і побігти попереду паровоза. І цих подій уже чекати недовго. Так на очах всього світу захиталися підвалини ще однієї комуністичної фортеці.

Петро Грицак ГОТУЙМО СЕБЕ ДО ХХІ СТОЛІТТЯ

Недавно вийшла книжка відомого політичного науковця Пола Кеннеді під подібним заголовком (“Prepering for the Twenty-First Century”, Random House, New York, 1993). Бо це є факт: зближається нове століття, й тому багато дослідників саме тепер займається докладнішою аналізою очікуваних соціальних і політичних перемін: значного збільшення населення (популяційної експлозії), переходу до післяіндустріальної доби, поєднаної з автоматизацією, широким ужитком комп'ютерів та глобальною економікою. Як це все відноситься до України, з її господаркою, базованою у великій мірі на перестарілій важкій індустрії, зі слабо зреформованим сільським господарством?

П. Кеннеді каже, що всі більші суспільно-політичні зміни були спричинені зкупченнями мас незадоволених людей у критичних місцях: наприклад, французька революція стала тільки тому можливою, що під кінець XVIII сторіччя 100,000 волоцюг і жебраків вешталася вулицями Парижу та в його околицях. У подібних обставинах 75 років тому прийшов до влади Муссоліні, спираючися

на маси „ляцаронів“. В російській же імперії, у 1917 році, маси здеклясованих елементів, які одержали від хаотично демобілізованої армії зброю, зумили врешті-решт здобути владу в ім'я марксизму-ленінізму, після кривавої громадянської війни.

Але як, властиво, могло це статися в країні, де понад 80 відсотків населення жило в селах, індустрія існувала тільки в зародках, а анальфабетизм був ще дуже поширеним? Нібито цілком неймовірна для соціалістичної революції комбінація. Це сталося, однак, в наслідок програної війни, загального незадоволення царською владою, та при активному сприянні чужинців-військовоположених (китайців, латишів, мадярів). Децидуючим фактом були, мабуть такі, маси вище згаданих „бродяг“.

Як кандидат на президента, Геннадій Юганов у своїй передвиборчій кампанії любив підкреслювати, що політична й соціальна ситуація в Росії формувалася під сильним впливом географії та клімату. Можливо, в цей спосіб він хотів виправдати всім відомі варварські позначки державотворення

Анатолій Дорошенко, Київ

СТРАТЕГІЯ ВИЧІКУВАННЯ

вонаступницею колишньої советської імперії.

Українську стратегію відносно з Румунією деякі аналітики справедливо назвали „стратегією вичікування“. За 5 років існування незалежної України сусідня держава пройшла складним шляхом трансформації від суспільства, яке потерпало від економічної та політичної криз, до країни, що активно торує дорогу в Європу. Для того, аби збагнути усю складність майбутніх відносин з Румунією, слід згадати про те, що сучасне щорічне зростання ВВП цієї країни сягає позначки 3-4 відсотків, відбувається структурна перебудова румунської економічної системи за рахунок залучення іноземних інвестицій (згідно з показниками 1995 року, найбільшими інвесторами румунської економіки стали Німеччина, Італія, Південна Корея, при цьому Росія за рівнем взаємного товарообігу відсунута на 6 місце, а Україна — ще далі), тобто на відміну від України Румунія перебуває сьогодні „на підйомі“. З іншого боку відбувається природна стабілізація

у ССРСР. Тут також не можна оминати надмірно велике число енергійних волюцюг-бродяг, які завжди були видні в Росії, живучи із мисливства, риболовства, принагідних робіт, як також із жебрання та всякого шахрайства. Побут тих людей є широко представлений у російській літературі (подібно до пригод ковбоїв у літературі американській) такими популярними авторами як Арцибашев чи М. Горький (який навіть сам колись був бродягою). Відомий конфідант-дорадник останнього царя, Распутін, також походив із бродяг. Тому Юганов міг уважати, що через некорисне географічне положення та неприязний клімат, у більш віддалених регіонах імперії, перехід до завантаженої в північно-східній Європі цивілізації був сильно припінений навіть не з вини росіян, і властиво, ніколи повні не скінчився! Через те поваже число мешканців російської території залишилося анахронічним на стадії суспільного розвитку, тобто на стадії „мисливців-збирачів“. Вони собою представляли маси людей, виїняткові податних до демології й агітації, які, часто не маючи сталого місця за-

(Закінчення на стор. 4)

демократії Румунії на чолі з Йоном Ілієску з тактичною метою зміститися „вправо“, вірогідно посиливши при цьому, при необхідності, антиукраїнську пропаганду; потрете, знову почнеться активне розігрування „молдовської карти“ через те, що сама Молдова стоїть перед „президентськими виборами, на яких реальні шанси на перемогу має Петро Лучинський — людина, що уособлює курс на зближення з Україною та Росією. Розуміння цієї загрози у Букарешті надає шанс знову поставити на порядок денний питання про майбутнє Придністров'я, і у цьому контексті позиція України для Румунії і Молдови буде вирішальною. Для Румунії стає очевидною необхідність підписання двостороннього договору з Україною як умови вступу до НАТО. Напевно згаданий момент наступить після обрання нового глави румунської держави, який, отримавши мандат, буде мати можливість підписати угоди з найменшими політичними втратами для себе — у запасі у нього будуть цілих 4 роки, за цей час інші проблеми та рішення заслонять собою в очах румунських виборців український договір.

Іван Франко

Народна пісня

Глянь на криницю тиху, що із стін могили
Серед степу сльозою тихою журчить:
В ній, мов в свічаді, личко місяця блищить,
І промінь сонця миєсь в її срібній хвилі.

На дні її щось б'ється, мов таємні жили...
Той рух живий ніколи не бажа спочити,
Вода її пречиста тисячі живить
Дітей весни, що густо вкруг її обсіли.

Криниця та з живою, чистою водою —
То творчий дух народа, а хоч в сум повитий,
Співа до серця серцем, мовою живою.

Як початок криниці нам на все закритий,
Так пісня та з джерел таємних плесє сльозою,
Щоб серце наше чистим жаром запалити.

Василь Ящун

Незламний Каменяр

(у 140-ліття народження Івана Франка)

Коли німотний сум ходив
По селах галицьких убогих,
В голодні повз хати і клуні,
Жахався взимку босоногих, —
Явивсь незламний Каменяр.

Він чистив шлях, зарослий скрізь
Цісарсько-царськими терніами;
Лупав скалу страждань гелотських
Під гнітом сипану руками
Людей обкрадених, німих.

Трудивсь, щоб знищити світ ганьби,
Пихаті душі загнущдати,
Відкрити ум і дух безсильних,
Щоб світло впало в їх пенати,
Щоб смуток, голод, холод щез.

Мечем сатири й гніву сік
Цісарсько-царських бюрократів
Та їх підніжків-патріотів,
Що хтіли б Україні дати
Свою любов як сапа шмат.

Не Дон Жуан герой його
Людей, обмотаних злидненням;
І не герой він віх майбуття
У сяйві світлого знамення
Для українських сіл і міст.

Орач із плугом у руках,
Коваль із молотом в долоні,
Учений з прапором науки...
Його герой — хто труд вагомий
Добру народові дає.

В складі розкутий — ряд щілин, —
Направа в труді каменярським.
Мостім щілини в цій скалі
Єднальним духом месіянським
В сім'ї народів вільних хат
І вільних піл!

Ольга Мак

КАТЕДРА УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ, ЧИ КАФЕДРА МАЛОРОСІЯНСТВА?

VI

Отже, протягом років шляхом насильства „усталюлося“ певні правописні й ортоєпічні закони, до яких люди хоч-не-хоч уже звикли, тому „не треба примушувати їх переучуватися“.

Другий пункт є типовим класовим підходом до мовної проблеми: нема нації, нема говірок, нема полтавчан, гучулів, поліщуків, лемків, слобожан і т. д. — є лишень якісь безобличні „широкі маси“ (вже очищені від ворогів народу), до вимови яких „треба зберегти за сади правопис“.

До четвертого пункту коментарі зайві. Хотілося б лишень висловити жаль, що, не знаючи ані башкирської, ані бурятської, ані тунгузської, ані яких десятка інших урало-алтайських і тюрко-татарських „братніх мов“, не можемо зміркувати, наскільки були б успішними старання Державної комісії впровадити скрізь однакові правила пунктуації чи написання слів з великої або з малої літери. Але знаємо напевно, що втнути таку штурку з європейськими мовами було б таки досить важко. Напевно тому, що ті народи не входили до складу СРСР ані до теперішнього СНД...

Цей самий правопис було перевидано ще раз в 1960 році й у передмові до нього похвалено попереднє видання з таким „але“: „Однак від часу попереднього видання ‘Українського правопису’ у ряді правописних моментів, спільних для української й російської мов, виникла певна неузгодженість, яку тепер, після опублікування ‘Правил русської орфографії й пунктуації’, можна

усунути. Також виявилось, що окремі правила ‘Українського правопису’ потребують уточнення та удосконалення“.

Кожному, хто вміє читати, зайвим буде пояснювати, що справжньою метою цієї кловнади був зовсім не правопис, а передмови до нього, в яких виразно повторювалося українцям, якою саме їхня українська мова має бути. Народ, не маючи змоги протестувати, мовчки терпів і в наступних поколіннях звикав.

Увесь народ? Ні. Завжди і скрізь, навіть серед найбільше поневолених і серед найбільше упосліджених, неодмінно знаходяться виїнятки з власними поглядами на єдинодержавну думкою. До таких найбільше яскравих прикладів можна зарахувати вдумливого психолога нашої доби Євгена Сверстюка, який на „сороцці“ своєї збірки „Блудні сини України“ написав таке: „Це перша коли не рахувати передруків) у сучасній Україні книжка, яка засвідчує повернення до давнього „харківського“ правопису, вживаного лишень в закордонних виданнях. Автор виходить з переконання, по повернення до нормальних понять і до української традиції диктує нам також і повернення до українського правопису ще до його спотворення, продиктованих політичною кон'юнктурою однобічного ‘зближення братніх мов’. Хай цей перший крок прихильний читач прийме без зайвої полеміки, навіть коли він не скрізь певний. Але хтось же повинен зробити перший крок“.

Книжку видано в 1993 році, себто, в той самий

коли виходив, а чи й вийшов, новий правопис і коли в згаданому на самому початку торонтонському українському тижневику друкувалася у відділі листування відповідь редакції невдоволеному правописом читачеві. Вернемося ще раз до неї, бо вона вже кілька разів набувала актуальності сьогодення. Закінчуємо цитування: „Тож наберімся терпіння (треба б у даному випадку „терпеливості“ — О. М.) і почекаємо прояснення ситуації в самій Україні, де Українська Академія Наук і її Інститут мовознавства розробляють єдину сучасну граматику української мови. А поки (мабуть, краще „покищо“ — О.М.) не зайве прислухатися до київського професора Ірини Коропенко, яка веде нашу рубрику ‘Мова калинова’, перебуваючи у Канаді на запрошення університету Торонто“. Остання порада випала вкрай нещасливо, в чому незабаром переконалася й сама редакція „України і Світу“.

Звичайно, було б дуже наївно сподіватися, що найновіший український правопис воскресить у всій величії й славі потоптаний Харківський ще й з необхідними доповненнями й поправками. Знаємо матеріально-побутові обставини, знаємо політичну ситуацію — нічого не сприяє радикальним змінам у такій драстичній справі. Але все ж... Але все ж, для чого було висувати на почесне місце неоправданий алфавіт, поруч уживаючи зовсім українське „абетка“? Слово має три корені походження з перших двох літер: від грецького — альфа-бета (часом казали альфа-віта) — альфабет, церковнослов'янського аз-буки — азбука, і від нашого — а-бе — абетка. То чому алфавіт з твердим „л“, коли навіть у словниках підбольшевицького видання назва цієї літери пишеться м'яко: альфа? Чому? Та тому, що поросійському пишеться алфавіт — ось і все! А як же з нашим власним мовним фондом?

(Продовження буде)

Парафія св. Миколая вшанувала свого настоятеля о. С. Біляка

На світлинці: о. Степан Біляк

Парафія Святого Миколая в Купер Сіті, Східна Флоріда, відзначила 17-го серпня 79-річчя з дня народження невідомого трудівника для Української Православної Церкви, суцього в Україні і діаспори, свого настоятеля, Протопресвітера отця Степана Біляка. Голова уряду парафії інж. Леонід Гусак в привітанні зазначив, що крім його великих заслуг у розбудові і побудові парафії, йому належить признання за заслуги для всієї української справи у світі. У довшому привітанні отця Біляка парафіяни громади та відомий громадський діяч д-р Михайло Воскобийник наголосив його заслуги, зокрема, на його своєчасну підтримку для Української Православної Церкви Київського Патріархату в Україні під проводом досвідченого і заслуженого Святішого Патріарха Філарета. Така постава вірних нашої Православної Церкви в Америці стосовно Патріарха Філарета має винятково важливе значення. Важливість її в тому, що хочемо, щоб Україна для завершення своєї державної незалежності мала свого власного єдиного національного Патріарха, свого власного батька, зверхника народу, що доповнював би єдність між Церквою і державністю незалежної України. Це було б джерелом упорядкованої, сильної і багатогранної України. Це — ключ для єдності української діаспори з Україною. Ключ для підтримки національного Президента, національного Уряду і парламенту.

Уже найвищий час, щоб діаспорна Україна ЗСА і Канади дивилися до Києва, до свого Патріарха, як до єдиного авторитету українського церковного проводу і життя держави. До цього кличе у своїх статтях отць Степан Біляк. Це знаменито, що наш отць Степан має, на щастя дар володіти красномовним пером публіциста-журналіста. В своїх декількох статтях на сторінках газет „Українські Вісті“ і „Свобода“ він не раз закликав всюди суцього в світі українців давати свою моральну підтримку Патріархові Філарету для обстоювання незалежності української автокефальності від Московського Патріархату.

Викликає почуття обурення поведінка тих церковних достойників і свавільна підтримка їх зі

Святослав Караванський

**СЕКРЕТИ
УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ**

Київ: Кобза, 1994. — 152 с.
Ціна 15 дол. + 2 дол. за пересилку.
Мешканці Нью-Джерсі просимо
додати 6% податку.

СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street,
Jersey City, NJ 07302

Святослав Караванський

На щастя, сучасні лідери теперішньої Автокефальної Церкви на чолі із Святішим Патріархом Філаретом вшановують пам'ять цієї Церкви-мучениці, відзначенням 75-річчя створення цієї незалежної Церкви і 60-річчям її заснування зі сторони ГПУ-НКВД у тій співпраці з тодішньою Комуністичною партією.

Вшануємо вічною славою будівників-страдників Української Автокефальної Православної Церкви 1921 року і вшануємо вічною пам'яттю борців, що заплатили своїм життям за будівництво основ національної Церкви як надійних фундаментів для незалежності України.

Михайло Воскобийник

АРХІЄПІСКОП М. МАРУСИН — ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР УВУ

Мюнхен (УВУ). — Тут у неділю, 28-го липня ц. р., відбулися урочисті вшанування Архієпископа Української Греко-Католицької Церкви і секретаря Священної Конгрегації для Східних Церков Митрополита Степана Марусина з Риму. Вранці у катедральному храмі Покрови Пресвятої Богородиці та Апостола св. Андрія Первозванного при численній участі мюнхенської української громади, професорів та студентів УВУ, які відбувають черговий літній семестр, відбулася Архиєрейська Служба Божа з участю Архієпископа Митрополита Марусина. У своїй промові Владика говорив про українських святих, серед яких визначне місце посідає св. Володимир, який запровадив християнство в Україну.

Архієпископ М. Марусин отримує диплом від ректора УВУ д-ра М. Лабуньки.

У післяобідню пору в головній викладацькій залі Українського Вільного Університету відбулися урочистий акт промови почесного доктора УВУ (Dostor Honoris causa) Архієпископа Митрополита Марусина. Рівно о 4-й годині по полудні при повному зібранні Професорської Колегії, студентів, духовенства, представників мюнхенської української громади розпочалася промоція. Присутні спочатку уважно вислухали „Laudatio“ декана філософського факультету проф. д-ра Ярослава Роняку вищій ієрархії та духовенства.

Вшануємо вічною славою будівників-страдників Української Автокефальної Православної Церкви 1921 року і вшануємо вічною пам'яттю борців, що заплатили своїм життям за будівництво основ національної Церкви як надійних фундаментів для незалежності України.

жастя його праця „Божественна Літургія“. До речі, не так давно Владика Мирослав Марусин був відзначений почесним докторатом Віденського університету.

Ректор УВУ проф. д-р Мирослав Лабунька завершив акт промоції прочитанням диплому латинською мовою. Він назвав цю подію визначальною в 75-річній історії УВУ. З рук ректора Архієпископа Мирослава Марусина одержав диплом почесного доктора УВУ.

Владика Мирослав Марусин звернувся до ректора, сенату, всіх присутніх у залі зі словами вдячності. Він дав високу оцінку праці УВУ, підкресливши, що справою чести всіх добрих людей в діаспорі і в Україні є допомога УВУ в його на-

уковій і педагогічній діяльності. УВУ мусить працювати далі, підтримувати кращі традиції попередників. Він назвав низку імен видатних українських вчених, які були тісно пов'язані з Українським Вільним Університетом, як його професори чи алуїни. Присутні у залі урочисто відповіли академічній гимні „Gaudeamus igitur“. З нагоди промоції почесного доктора УВУ, Архієпископа Мирослава Марусина того ж дня відбулася святкова вечеря, під час якої зі словами привітання виступили ректор УВУ професор Мирослав Лабунька, о. проф. д-р Ларс Вальдмюллер, керівник реферату світових завдань Церкви Архієпископа Мюнхен-Фрайзінг, голова Центрального Представництва українців у Німеччині мгр Ірина Спех, Генеральний консул України в Мюнхені проф. д-р Григорій Хоружий, Мати Генеральна Згромадження Сестер Служебниць, що приїхала на це торжество з Риму.

Всім їм щиро подякував Владика Мирослав Марусин, назвавши день 28-го липня 1996 року одним з найпам'ятніших у його житті.

Під кінець цієї урочистої зустрічі Владика Марусин вручив пропам'ятні медалі Папи Івана Павла II членам сенату УВУ — срібні (випущені з нагоди 17-ї річниці понтифікату) для ректора М. Лабуньки та проректора З. Соколюка і бронзові (з нагоди 15-ї річниці понтифікату) для деканів Я. Роняку і П. Потічного, а також директора Педагогічного Інституту Лесі Кисилевської-Ткач.

Під кінець цієї урочистої зустрічі Владика Марусин вручив пропам'ятні медалі Папи Івана Павла II членам сенату УВУ — срібні (випущені з нагоди 17-ї річниці понтифікату) для ректора М. Лабуньки та проректора З. Соколюка і бронзові (з нагоди 15-ї річниці понтифікату) для деканів Я. Роняку і П. Потічного, а також директора Педагогічного Інституту Лесі Кисилевської-Ткач.

УКРАЇНА: ПУТІВНИК

українською мовою

Київ: СМОЛОСКИП, 1993.

Ціна 27.75 дол. включно з пересилкою.

Подано всі необхідні для туриста інформації.

*Також маємо цей самий путівник англійською мовою.

Замовляти:

СВОБОДА BOOKSTORE

30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканці штату Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

Гартфордська громада — у вінок святкувань української незалежності

Делегація громадського комітету Гартфорду у губернатора Коннектикута Джана Г. Ровленда.

24-25 серпня ц. р. на старовинній будівлі Капітолію стейту Коннектикут, на міській ратуші Гартфорду і Ветерсфілду гордо майорили синьо-жовті прапори України. Вони були підняті з нагоди 5-ї річниці проголошення Української Незалежної Держави. До цих світлих, благословених днів український народ ішов тернистою й довгою дорогою. Було на ній по віночці і болю, і сліз, і носталгії. Однак, дорога ця охрещена жертвою, всепермагаючою любов'ю до Матері-України. І якби не ця любов, помножена на копітку політичної праці, то чи знав би хто в Америці про Україну, яка боролася? І, мабуть, не повів би щороку, 22 січня, з нагоди IV Універсалу 1918-го року, наш національний прапор і на Капітолії м. Гартфорду, і по інших місцях згромадження українців ще у часи поневолення України советською комуністичною владою. У стейті Коннектикут це сталося в далеких 50-их роках, з благословення тодішнього губернатора Джона Ладжа. Про цей цікавий історичний факт мені розповів інженер Олександр Пришляк. Саме він — душа української гартфордської громади — очолює громадський комітет з відзначення 5-ї річниці проголошення самостійності України. Комітет провів плідну роботу. Його делегація відвідала губернатора стейту Коннектикут та майорів міст Гартфорду і Ветерсфілда з візитами. Члени громадського комітету спалилися зі своїми обов'язками, отож і святкування пройшло величаво.

25 серпня 1996 р., о 1-й годині пополудні, в ошатно прибраній залі Українського Народного Дому зібралася чисельна громада Гартфорду і околиць, майже 250 людей. Святковий бенкет відкрив голова громадського комітету О. Пришляк. Відспівано американський та український на-

ціональні гимни. Святочну прокламацію від губернатора Джана Г. Ровленда зачитала Наталя Салак, а Ярослав Заставський — від майора Гартфорду Майкла Пітерса. На свято завітав майор м. Ветерсфілд Вейн Сассано з дружиною Долорес, який особисто погратулював усіх присутніх українців з Днем Незалежності. До речі, у Ветерсфілді проживає понад 150 українських родин. За давнім християнським звичаєм парох української греко-католицької церкви св. Архистратига Михайла о. Ігор Міджак провів молитву. А Олександр Пришляк виголосив тост за мир і процвітання Української незалежної, самостійної, соборної, демократичної держави. Учасники свята проспівали „Многая літа“. Елегантним тостмайстром бенкету була Зірка Рудик, яка провадила святочну програмою і представляла запрошених гостей, що репрезентували литовців, латвійців, естонців, поляків та угорців, і виголосили дружні привітання.

Головним промовцем на святі був відомий громадський діяч і голова Фонду Допомоги Дітям Чорнобілля, адвокат Олександр Кузьма. У своїй

змістовній, двомовній промові він підкреслив, зокрема, значення і ролі, яку відіграла українська діаспора ЗСА у встановленні української державності, а також наголосив на необхідності подальшої активної допомоги нашим братам і сестрам в Україні.

Щирими оплесками зала нагородила виступ гостя з України, полковника авіаційного корпусу Збройних Сил України Івана Телюка. Наша держава вистойить, якщо Українське Військо має таких національно свідомих летунів-патріотів.

Акордом свята у Гартфорді стала мистецька частина. В чаруючій вінок святкування вилетіли свої пісні при супроводі бандури і кобзи випускники Львівської консерваторії ім. М. Лисенка Оля і Михайло Стащишини. Дуже зворушливо було почути вірші у милому виконанні наймолодших артистів — Настуні Тетеричко і Остапчика Мішталі. Майстерно прозвуч-

чала й класична музика в талановитому дуєті піаністки Мар'яни Герман і скрипальки Лілії Мандибури. Усіх слухачів захопили прегарні поезії в інтерпретації Зоряни Мішталі та Катрі Головаті.

Кінцеву молитву провів о. прот. Дмитро Мамчур, настоятель української православної церкви св. Володимира. У фіналі бенкету слово подяки мав О. Пришляк, а вся громада величисто проспівала гимн „Боже великий, Творче всесильний“.

У всіх українських церквах з нагоди Дня проголошення Української незалежної держави відсвідують святкові літургії.

Відрядно також, що

увечері того ж дня на 30-му каналі гартфордського телебачення було показано телерепортаж про це святкове відзначення 5-ї річниці проголошення самостійності України.

Катерина Головата

Гартфорд, Коннектикут

Рада КУК Саскачевану продовжує традицію вшанування громадських діячів

У 1991 р., Провінційна Рада КУК Саскачевану заснувала спеціальний комітет, який має обов'язок скласти список громадських діячів. Через їхню довгу та віддану службу на користь української громади Саскачевану, ці люди показалися енергійними та відданими добровольцями сповненими ентузіазму. За 1996 рік члени комітету вибрали 11 осіб на визначення почесного нагородою.

Н. Н.

У глибокому смутку повідомляємо родині і приятелям, що після довгої і важкої недуги з Волі Всевиногого відійшов від нас на Вічну Ватру 21-го вересня 1996 року, проживши 79 років

СВ. П.

ДАРІЯ БОЙДУНИК з дому Рабій

пластун сеньор керівництва
довголітня голова Українського Золотого Хреста
і референтка фінансів СФУЖО

ПАРАСТАС — 24-го вересня о год. 7:30 веч в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Е. 7 вул. в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ — 25-го вересня в церкві св. Юра, о год. 9:30 ранку, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ГОРЕМ ПРИБИТИ:

дочка — АДЯ і зять ОРЕСТ ФЕДАШ
внуки — ТАЛІЯ
— ДАРІАН
сестри — ЕЛЕНОРА КРУПКА
— СОФІЯ КАРПІНСКА
та ближча і дальша родина.

Замість квітів просити складати пожертви на Пластову Оселю „Вовча Тропа“.

Ділимося сумною вісткою з родиною, країною, приятелями та всім громадянством, що з Волі Всевиногого, по тяжкій недугі, 23-го серпня 1996 року, на 52-му році життя, відійшов у вічність наш найдорожчий СИН, БРАТ, ВУЙКО, ХРЕСНИЙ БАТЬКО, КУЗИН І ПЛЕМНИК

СВ. П.

ТАРАС ІВАН ТИМЧУК

ПАРАСТАС відбувся 25-го серпня 1996 р. в похоронному заведенні Tom Wages, Snellville, Georgia, де приятелі родини зібралися на молитву та останні прощання.

ПОХОРОННІ обряди, якими проводить парох о. Thomas J. Carroll M. S. відбулися 26-го серпня в католицькій церкві St. Oliver Plankett.

Тіліні останки поховані на цвинатрі Eternal Hills Memory Gardens, біля батька св. п. Романа Тимчука.

ЗАУПОКІЙНІ св. Літургії відправляються:

В St. Oliver Plankett, Snellville, Georgia
В церкві св. Миколая у Баффало, Н.Й.
В St. Benedict, Duluth, Georgia
В церкві св. Михайла у Gainesville, Georgia
В церкві св. Юра в Нью-Йорку
У Сабберсвілі
St. Jude, Chicago, Ill.
У Walls, Mississippi

В церкві св. Михайла у Філадельфії та в інших церквах і монастирях в Україні, Англії і Польщі.

ОПЕЧАЛЕНІ ГОРЕМ:

мати — ЛЮБОВ СОФІЯ (вдова по Романові Тимчукові)
сестра — ОКСАНА з чоловіком ЗДІСЛАВОМ
сестринки — МАРТА
— ЯРКО
— КАСЯ
— ІГОР
сестра — НАДІЯ з чоловіком ГЕРРИ
сестринки — МАРКО
— ПАВЛО
— ХРИСТОФОР
— АНДРІЙ з дружиною ЕЛЕНОЮ
— ОЛЕКСАНДЕР
— АНДРІЙ
— ДАНИЛО
— ЕРИК
похресники — ОЛЕСЬ
— КАСЯ
— ХРИСТОФОР
кузини — ХРИСТИНА і ЮРІЙ в Україні
— ЗЕНОФІЯ Кишун в Україні
тетя — о. ВОЛОДИМИР БЕЗРУЧКО в Україні
вуйки — ВОЛОДИМИР МАЛИЦЬКИЙ в Англії
— ТИТ МАЛИЦЬКИЙ в Польщі з родиною.

Просимо про молитви за душу покійного Тараса.

КНИЖКИ З УКРАЇНИ

Самчук У. ВОЛИНЬ. У 2-х томах. — Київ: Дніпро, 1994. — 500 с. (1-й том), 336 с. (2-й том). \$30.00

Роман-епос про історичну долю одного волинського села, на прикладі якого розповідається про непросту історію Волині.

Носаль І. ВІД РОСЛИНИ ДО ЛЮДИНИ. — Київ: Веселка, 1993. — 606 с. \$21.50

Розповідь про лікувальні та цілющі рослини України.

ЛІТОПИС РУСЬКИЙ. — Київ: Дніпро, 1989. — 591 с. \$50.00

Велетенська епопея про події воєнної історії та історії України-Руси — від незапам'ятних часів до кінця XIII ст. Переклад на сучасну українську мову здійснено вперше. Книга широко ілюстрована.

ЛІТОПИС САМІЙЛА ВЕЛИЧКА. У 2-х томах. — Київ: Дніпро, 1991. — 371 с. \$50.00

Найпопулярніший твір української історико-мемуарної прози XVII-XVIII ст. Переклад на сучасну українську мову здійснено вперше. Видання широко ілюстроване. Опис подій, охоплених в літописі, завершується 1700 роком.

Ціни подано з пересилкою.

Мешканці Нью-Джерсі просимо додати 6% податку.

СВОБОДА BOOKSTORE

30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

АПТЕКА
MEDICAL PHARMACY

власність української фірми

ВИСИЛАЄМО ЛІКИ В УКРАЇНУ

ВИГОТОВЛЕНІ В УСІХ КРАЇНАХ СВІТУ
ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЄДИНА ФІРМА, ЯКА МАЄ ПРАВО
НА ПЕРЕСИЛКУ ЛІКІВ
ВІД МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

340 College Str., Toronto, Ont. M5T 3A9
Tel.: (416) 922-4145 Fax (416) 922-9633

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ НА СОЮЗІВЦІ 1996

28-29-го вересня Клубові першества КЛК

УНІКАЛЬНА НАГОДА!

Українській американській телерадіостанції — новій, перспективній, динамічній компанії — особи з такими професіями:

- маркетинг
- продаж реклами
- регіональна організація передплатників
- адміністративний асистент
- редакція
- аудіо техніки
- бухгалтер

Кандидатам необхідно довести професійні досягнення, здібності та ввічливість у поведінці з керівництвом та підлеглими, мати закінчений американський університет, бездоганно володіти українською і англійською мовами, вміти спілкуватися з людьми і мати діловий вигляд. Бажане володіння комп'ютером.

Зацікавлених просимо вислати лист, додаючи власну історію зарплати, професійну автобіографію (резюме), прізвища трьох осіб, які могли би дати рекомендації, на адресу:

Ukrainian American Broadcasting Co.
1 Bridge Plaza, Suite 145
Fort Lee, N.J. 07024

Телефонних запитань в цій справі не приймаємо.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ІЗРАЇЛЯ прийняли плани для побудови близько 4,000 нових домів для жидівських поселенців на західному узбережжі. В цей спосіб закінчилася заборона поширення приміщень для поселенців на тому узбережжі смуги Гази, що постійно є місцем непорозуміння із палестинцями. Нове поселення, що матиме 1,800 окремих помешкань буде в місцевості Матіагу, де мешкають строги ортодоксальні жиди. Палестинці вважають, що нові плани будови жидівських поселень є зломанням договорів поміж обома народами, що спираються на ненарушенні західного узбережжя і смуги Гази, аж до закінчення офіційних переговорів.

РОЗПОВІДІ АМЕРИКАНСЬКИХ вояків, які у 1991 році брали участь у воєнних діях в околицях Перської затоки, а зокрема членів 24-го Морського рухомого будівельного батальйону є зовсім відмінними від тверджень Пентагону, коли йдеться про те, що американські вояки у згаданій війні могли бути наразі на хемічну зброю зі сторони Іраку. Пентагон до недавня твердив, що для цього не було жодних доказів, але білий згаданої частини від часу їхнього перебування в околицях Перської затоки терплять на різного роду симптоми, що їх медичні експерти називають можливими наслідками хемічної зброї.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА НЕВДАЧІ, які останнім часом доводиться пережити республіканському кандидату Робертові Долу, до незручного упадку з трибуни минулого тижня на передвиборчому вічу в Каліфорнії включно, то в його поведінці завважають тільки позитивні зміни. Аналітики та спостерігачі твердять, що з наближенням дня виборів і виникненням різноманітних проблем у керівництві та структурі його передвиборчої кампанії Р. Дол є менше напруженим і багато більше товаришавим у спілкуванні з людьми. Це, на думку аналітиків, є дуже позитивним, бо досі такого Р. Дола мало хто знав.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ПЕРЕБУВАЄ на відвідинах у Франції, щоб взяти участь у 1,500 річній християнській королівській у катедрі в Реймсі. При цій нагоді, однак, Папа Іван Павло II старається зладити конфлікт між ним і частиною католиків в цій країні, що нараховує 47 мільйонів католиків, але певна частина їх має надто „свобідні“, як це вважає Ватикан, погляди. Вершок того конфлікту був з причини звільнення Ватиканом католицького єпископа, що має буцімто надто ліві переконання щодо Ватикану і Католицької Церкви.

З НАГОДИ НАШОГО 35-ЛІТТЯ
запрошуємо Вас стати передплатником щомісячного журналу української незалежної думки, літератури, науки мистецтва і суспільного життя

СУЧАСНІСТЬ

що безперервно виходить від 1961 року в діаспорі та від 1991 року в Києві

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА \$ 85.00

Я ХОЧУ ПЕРЕДПЛАТИТИ „СУЧАСНІСТЬ“

NAME: _____

ADDRESS: _____

CITY _____ STATE _____ ZIP _____

TEL: _____ FAX _____

☐ Renewal ☐ New Subscription

Gift Subscription from _____

I ENCLOSE CHECK FOR \$ _____ (all payments in US Dollars only)

Перекази чи чеки в американських доларах випускати на:
Bohdan Pevny c/o "Suchasnist", Acc. No. 21928-000
і вислати на адресу:
Bohdan Pevny, 83-67 116th Street, Kew Gardens, NY 11418, USA
Tel. (718) 441-8374

В. Горбулін...
(Закінчення зі стор. 1)

лодої української держави, проаналізував плюси і мінуси її нинішнього становища та висловив задоволення тими відносинами, які заіснували між Україною і ЗСА. Він підкреслив велике значення для України програми Нанна-Лугара і рішення Державного департаменту ЗСА виключити Україну з переліку держав, яким заборонено передавати американську військову техніку та озброєння. Горбулін висловив надію, що Сенат і Палата Репрезентантів не заперечуватимуть проти цього, а також подякував за схвалену резолюцію на підтримку України, її незалежності, суверенітету і територіальної цілісності.

За словами Горбуліна, Україна зацікавлена в надходженні американських інвестицій, оскільки живе в складних умовах пересічного періоду. „Але ми твердо віримо у своє щасливе майбутнє і щиро віримо у вашій країні за те, що вона життєво допомагає нам наблизити це майбутнє“, — сказав на закінчення промови В. Горбулін.

Під час зустрічі з доцентом американського Президента В. Горбулін затримав перспективи українсько-американських відносин у сфері безпеки, створення системи колективної безпеки в Європі, відносини України з НАТО тощо. Незважаючи на окремі розбіжності в погляді на поширення НАТО, сторони виявили також багато спільних підходів щодо цього процесу. Горбулін і Лейк обговорили взаємини у трикутнику НАТО-Україна-Росія та роллю двох останніх у створенні системи колективної безпеки і

перспективи поглиблення українсько-російських відносин. В. Горбулін підтвердив, що Україна прагне інтегруватися в європейську структуру, проте вважає, що не можна обмежитися одностороннім моделлю системи безпеки в Європі. Українська сторона пропонує продовжити пошук варіантів багатосторонньої та двосторонньої співпраці.

Операцію...
(Закінчення зі стор. 1)

надто слабим щоб вже відбувати операцію. „Вчасна операція в існуючій ситуації є надто ризикованою“.

Знову ж відкласти операцію на довшу хвилю є також дуже ризиковано з політичної точки погляду, бо, як твердять аналітики, боротьба за владу у Кремлі та поза його мурами продовжується настійливо.

Одначе керівник персоналу російського президента Анатолій Чубайс конкретно підкреслив, що ще

Під час зустрічі з міністром оборони ЗСА Вільямом Перрі обговорено питання військово-технічної співпраці та партнерства. В. Горбулін зазначив, що Україна розраховує на приєднання до Режиму контролю ракетних технологій (РКРТ), що дозволило б їй стати повноправним учасником світового ринку високо-технологічної продукції.

ПОДІЇ

КОНФЕРЕНЦІЯ ДО ЮВІЛЕЮ ГАЛИЧА

Нью Йорк і Філадельфія. — НТШ в Америці, Міністерство Культури України та амбасада України у ЗСА влаштовують конференцію з нагоди 110-річчя міста Галича. Перша з них відбудеться у суботу, 28-го вересня, в НТШ, 63 Четверта авеню. Друга — у неділю, 29-го вересня, в ЮКЦентрі у Філадельфії, початок о год. 4-й після полудня. Участь братимуть: президент Світової ради НТШ Леонід Рудницький, голова Галицької районної адміністрації Зиновій Давидюк, професор Університету „Львівська Політехніка“ Андрій Рудницький та директор національного заповідника „Давній Галич“ Олександр Береговський.

Детальніші інформації поміщені у „Свободі“, ч. 180 з 20-го вересня ц. р.

КОНЦЕРТ З ТВОРІВ М. СКОРИКА

Нью Йорк. — Центр Української Культури в Гантері та Український Інститут Америки в Нью Йорку влаштовують концерт камерних творів композитора Мирослава Скорика, який відбудеться у вівторок, 1-го жовтня, у Вейл Рсайтл Голл при Карнегі Голл. Початок о год. 8-й вечора. Участь братимуть: Струнний квартет ім. Леонтовича, піаністи М. Сук та В. Винницький, віолончеліст В. Сараджан, вокаліст О. Чмир та автор. Ціни квитків — 20 та 15 дол.; їх можна придбати у крамницях „Сурма“, „Арка“ та в кафе Карнегі Голл.

Україна і ЕБРР...
(Закінчення зі стор. 1)

рантуватиме кредити на будівництво цих двох реакторів.

На частку ЧАЕС припадає 5 відсотків усієї електроенергії, яка виготовляється в Україні.

ЕБРР також обговорив з Україною розвиток нового бізнесу, збільшення допомоги сільському господарству і свою участь в добуванні нафти і газу в чорноморському шельфі.

Готуймо...
(Закінчення зі стор. 2)

у своїй книжці, найкращі спеціалісти від економіки тих часів ніколи не думали, що марксистський соціалізм може перемогти саме в Росії.

Але це стало, однак, можливим під безпосереднім проводом жорстоких, фанатичних півінтелігентів-авторитаристів, які ніколи серйозно не мали ані нагоди, ані інтенції простудіювати основні теорії марксизму. Це були люди, як наприклад Сталін, Троцький та інші, яких їхні молодіжні переживання убогості, пониження, брутального трактування владою довели, після деяких власних початкових політичних успіхів, до фанатичної віри у своє післанництво місяничного характеру. Їх цілком стало утопічне „ощасливлення“ всіх народів, розуміється під проводом Росії, заснування „раю на землі“. Для його досягнення всі методи були добрі — згідно з оригінальними ідеями російських „народників“ та анархістів.

Сьогодні Україна мусить якось давати собі раду із спадщиною 75 літ утопічного державотворення. Головними проблемами є загальне зuboжіння населення, перенаселення, вичерпання при-

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТИ І ЖУРНАЛИ УКРАЇНИ!

Через книгарню „Свободи“ ви маєте можливість передплатити на будь-який період і від будь-якого місяця майже всі часописи України, починаючи від „Літературної України“ і закінчуючи регіональними виданнями.

За детальнішими інформаціями і каталогом телефонуйте на число: (201) 434-0237 або пишть на адресу:

Ukrainian Publication Subscription Department
Svoboda Bookstore
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

“20 ЛІТ ДО ВИХОДУ НА ПЕНСІЮ!”

“Я НАДІЮСЯ”

ЧИ ВИ ЗМОЖЕТЕ ПІТИ НА ЕМЕРИТУРУ на 65-му РОЦІ ЖИТТЯ?

ПОДУМАЙТЕ ПРО ЦЕ...

НЕ ПРАЦЮЙТЕ ТІЛЬКИ „ДОДАТКОВІ ГОДИНИ“ (overtime)

ЩЕ СЬОГОДНІ ЗВЕРНІТЬСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!!!

(800) 253-9862

• Цей план не є актуальним в Канаді •

ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ
Доставка до рук адресата 3-14 днів

ПАЧКИ ЛІТАКОМ
доставка 1-4 тижнів

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ
з каталогу

ПАЧКИ КОРАБЛЕМ
доставка 4-8 тижнів

МІСТ MEEST
1-800-361-7345

MEEST CORPORATION INC.
97 Six Point Road, Toronto, ON, Canada M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032

MEEST-AMERICA INC.
817 Pennsylvania Ave., Linden, NJ, USA 07036
Tel.: (908) 925-5525

MEEST-KARPATY INC.
2236 West Chicago Ave., Chicago, IL, USA 60622
Tel.: (312) 278-7353

Безкоштовно підбираємо пакки з хати за посередництвом UPS • Телефонуйте сьогодні!

Доставляємо в Україну, Молдову, Білорусь, Росію, Прибалтику

АВТА, ТРАКТОРИ
сільськогосподарська техніка

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПОБУТОВИХ ТОВАРІВ та ЕЛЕКТРОНІКИ

КУР'ЄРСЬКІ ПОСЛУГИ

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

Через фірму **МІСТ** Ви не тільки підтримуєте зв'язок з Вашими рідними, але й маєте чудову нагоду виграти: **НОВИЙ АВТОМОБІЛЬ, КВИТКИ на літак до УКРАЇНИ, ЕЛЕКТРОНІКУ, ПОБУТОВУ ТЕХНІКУ**

Ви можете **ВИГРАТИ**

Кожне Ваше замовлення візьме участь у розігранні, яка відбудеться **21 грудня 1996 року**

Результати будуть оголошені на українських телевізійних та радіо програмах і в газетах

МІСТ гарантує Вам надійну і добру обслугову!

понад **\$30,000.00**

МАЛІ ІСТОРІЇ

МОЛОДЬ НАЗАД ДО ШКОЛИ!

Тепер є саме час, щоб почати щадити гроші для вищої освіти Вашої дитини!

Не зволікайте, аж буде запізно!

Ще сьогодні кличте УНСОЮЗ на телефон:

1 (800) 253-9862

КАРПАТ
Export Import.
120 Runnymede Rd.
Toronto, ON M6S 2Y3 Canada
Tel: (416) 761-9105
1-800-265-7189

АВТО
Продається дешево '84 Chevrolet Impala в доброму стані, біле, 4 двері, А/С, 90К.
(718) 367-0674

ПАЧКИ ДОЛЯРІВ ПРОДУКТ
туристичні послуги та інше до України, Молдови, Білорусі, Росії, Польщі, Литви, Латвії та Естонії надійно швидко гарантовано

*** FUNERAL DIRECTORS ***

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГОР - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568